

Ye Ju Alué Apeli Napu Osale Jura

Kuira suwábaga 'emi ralámuli.

¹ Ne Jura anilime rió osá ye ra'íchali rejcholi. Alué Esukristo re'pá ajtígame, aluete 'yárukuru ne bilé nóchali. Neka u'tala bonirúgame niraga ju Santiago 'yuga. 'Émika Onorúgamete bayérigame nílekuru napurigá 'emi Onorúgame oyérame níkala, alekeri neka 'emi oséguru. O'nó Onorúgameka asíriga 'la galegá etélekuru 'emi. 'Lige Esukristo 'we nejkura napurigá tabilé che ikimela 'emi ralámuli.

² 'We 'la kékuru Onorúgame na'temasa 'emi, aminami wa'lú nejisa a'walí napurigá ta we'ká 'nata mochímala 'emi. 'Lige Onorúgame 'we 'la ganíliga etesa, 'la júkuru 'emi.

Jena ruwimela Jura ruwíligo jaré rió sébiligo alé 'yégali benírame

³ 'Emi ne amígola, neka asíriga ruínálituru jena osagá bo'né Onorúgame 'láchigo nejkúrilikó 'emi 'lige néchigó, 'lige ta'chó osiachi, uchéchigo bilé 'nátali ma'chínaturu. Jípeko nawésali náomili júkuru ne napurigá 'la nemímala 'emi se'winá nokachi uché jaré ralámuli, alué ralámuli napu sairúgame ju alué ra'íchali napu Onorúgame benírale bajchá rawé mochígame ralámuli napu Onorúgame oyérame nile. Alué ra'íchali 'ya nerúgame 'la sébali nílikuru, tabilé tase rokaré.

⁴ Jaré rió 'ma alemi mochí napu 'emi mochí. Alué ralámulika Onorúgame oyérame koríguru

a'boika, tabiléchigo Onorúgame oyérame ke anígó, pe laní 'yégiga. Alué ralámuli asíriga a'wágame gastigo narémili júkuru Onorúgame nila. Alarigá anile Onorúgame ra'ichálila 'we 'ya, 'ma asíriga we'ká bamí ju. Alué ralámulika tabilé Onorúgame 'yuga 'nátame ju. A'boika aní 'we 'la narénili alué Onorúgame nejlála nawésali, tabiléchigo 'la 'nátame kéréko a'boika, pe we'ká umugí 'yuga okónilime ke aní. Alué ralámuli tabilé bijchigi Esukristo ko bi'lepi wa'lula nulame jena wijchimoba ramué 'yuga.

⁵ Neka uché na'tárimé oláeke'é 'emi napurigá 'emi machimela alakimeo alué cha nokame ralámuli. 'Émika 'ma machílké alieti ruimeo ne, abirigá uchéchigo siné ruimé ne alué chukimeli ko alué cha nokame ralámuli, pe a'chigóriga nímala napurigá ikílige 'ya mochígame ralámuli. Onorúgame suwábaga ralámuli napu ekí nílige israelita 'ma buyánale alé Ejipto mochígichi. Alué ralámuli israelita pe napurigá ralirúgame nile alé Ejipto. Alekerí Onorúgame 'ma buyánale alé Ejipto. Onorúgameka gawí nuebo 'yámoríle, nobi tabilé e'wele ko Onorúgame 'la ruwichi. 'Liko Onorúgameka 'ma suwábale suwábaga alué ralámuli napu ekí tabilé oyérale Onorúgame ra'ichálila, tasiné sébale alé gawí nuébochi.

⁶ Abiénachigó a'chigóriga ikimeli ju alué ralámuli cha nokame napu ejperé napu 'emi mochí, napurigá ikile jaré santo ánjeli. Alueka tabilé ejtebile alé napu Onorúgame 'yálige napurigá mochímala, alueka pe se'wí simíbale. 'Liko Onorúgame 'ma gastigárigale alué santo ánjeli, wamí chonárale mochile karénate bulugá. Tabilé

siné buyásamala alé karénate buluruga mochiga. Onorúgameka alé mochiámala bulugá napusí bo'né nawámala alué santo ánjeli gastigárimia.

⁷ Alué ralámuli abichigó alarigá narémala alué gastigo.

Abiénachigó gastigárimala alué ralámuli napurigá alué ralámuli alé wa'lú we'ká riógichi Soroma anilichi ejperégame 'lige Gomora* anilichi ejperégametiri 'lige aminami uchéchigo jarénami we'ká riógichi ejperégame alé a'bemi. Ralámuli alué napu ekí rió nílige asíriga we'ká umugí 'yuga okole, 'lige aminami riocho ka okole. 'Liko Onorúgame 'ma gajúnale suwábaga galí alué we'kaná we'ká riógichi jágame 'lige aminami ralámulitiri 'ma suwábaga suwábale napu ekí ejperégame nílige alé we'kaná we'ká riógichi, 'ma e'kósale na'ite. Yeka ruwime ju Onorúgame na'ite suwábimio ralámuli cha nokame, 'lige tajsiné cho'imela alué na'í.

⁸ 'Lige abiena alué ralámuli napu chátiri eteme ju remuka, alué ralámuli anime júturu: «'We 'la oyérawa alué remugí.» Alué ralámulika 'ma najsabú suwábaga a'lala ra'íchali napu nerú jena wijchimoba, 'ma bo'né sa'pálatiri. Tabilé najkí alué a'boi ralámuli napurigá Onorúgame nulámala. Pe gawéliga eteme ju Onorúgame 'lige santo ánjeli 'lige Remónisitiri.†

* **1:7** Alé Soroma 'lige Gomora rewégichi 'we cha nokame ralámuli ejperégame nile 'ya napu'lige bejtégichi Abraámi. Onorúgame 'ma e'kósale suwábaga ralámuli 'ma galítiri 'yúriga. E'nesi Génesis capítulo 18 'lige 19. † **1:8** Alué Remónisi 'yako 'we a'lá santo ánjeli nílige, iligá cha'sile 'liko Onorúgameka 'pa rewagáchikana pale. E'nesi glosario «Satanás».

⁹ Alué wa'lula santo ánjeli Migeli rewégame, aka alué Migeli peka che anéligé'é Remónisi, 'lige alué ralámulika tabilé ikiárékuru napurigá gawélimala alué Remónisi. Alué Migeli Remónisi si ra'icha ilile napu'lige mukule alué Moisesi. Alué Remónisika alué Moisesi sa'pala o'tonálile, 'lige alué Migélika pe tabilé che anele, pe 'la niraga etele alué Remónisi. Pe iligá regá anele: «Bo'né Onorúgame machílké mué Moisesi sa'pala o'tosáká.»

¹⁰ Asíriga chátiri ra'íchali ra'íchame ju napuyépiri ra'íchali napu ekí tabilé námame ju a'bopi. Pe napurigá e'yéname ju ajágame pe alarigá e'yéniniliga aní alué ralámuli, pe go'ámecho 'lige okókime 'nátame ju alué ralámuli, 'lige pe umugí 'yuga okókime. Pe aliéricho 'nátaga e'yéname kame napurigá jami oyame ajágame. Pecha siné 'nátame júkó alueka Onorúgame 'yuga. Napu'lige bilé rió alieti 'nata, 'liko alué rioka pe bo'nepi cha ikimela.

¹¹ Asíriga resíriká nímala alué ralámuli níriga. Alué ralámulika napurigá Káini alarigá 'nátame ju napu'lige ayole bonila 'yuga. 'Lige aminami pe 'nátame ju alué ralámuli napurigá alué Balaámi pe enomí méniliga. Benírale 'we 'la ko Onorúgame saega mochíriga. 'Lige alué ralámulika abiena napurigá Koré‡ anilime rió alarigá 'nátame ju, alueka pecha oyéralega Onorúgame nila rejcholi 'lige sairúgame neraga gayénale alué e'wélala 'yuga. Alué ralámuli napu ekí sairúgame neraga mochí,

‡ **1:11** Alué Koreka sairúgame nile Onorúgame 'lige Moisesi, 'liko Onorúgameka gasínale alué gawí 'lige alégana rusule alué Koré 'ma gompaniérola si, 'lige kúchigo na'oga ilíbale gawí. E'nesi Números 16:1-35.

suwimela napurigá me'líli ru alué Koré anilime. §

¹² Ye we'ká rió cha nokáme ka 'emi si napuíka go'yame júkuru alué go'ame newárigime napu 'emi go'yame ju alé napuísa Onorúgame ra'ichálila benimea, tabiléchigo Onorúgame oyérame kéréko alué ralámuli. Pe asírige jobátigame ju napurigá rejté re'lé ba'ichí mochígame rejpúrame kárigó re'késiga pecha ma'chígime ka re'lé ba'ichika. Alué ralámulika tabilé chijúname ju. Pe iligá a'bopi niraga 'nátame ju. Alueka pecha gu'írame júkó uché jaré ralámuli. Alueka pe napurigá bilé nolí wakígame ekáralimi júmame, pe alarigá júkuru. Alué ralámuli 'we bajchá uchútame, tabiléchigo sébali olame júkó 'lige. 'Lige abiena napurigá bilé masana tabilé rakeme, alarigá ju alué ralámuli, 'lige pe 'ma bo'niboli ju alué masana.

¹³ 'Lige aminami alué ralámuli napurigá ba'wí gomichi ename alarigá ju. Alué ba'wí asírige we'ká repuga a'reme ju gomichi suwékimi. Alarigá júkuru alué cha nokame ralámuli. Asírige we'ká e'karúgame cha nokogá e'yéname ju, tabilé niraga a'bopi. Tabilé chijúname ju. 'Lige aminami alué ralámuli pe napurigá alué so'pilí wajségame,* alarigá ju, pe e'yéname ju. Napu'lige suwisá, nabí chónagachi mochímala, tasiné buyásiga. 'Lige alué ralámuli tajsiné buyásiga mochímala alé chonárale.

¹⁴ Enoko rewégame nile bilé rió 'we 'ya ajtígame.

§ **1:11** Kaínika nile bajchá ochérigame Arani inolá. E'nesi Génesis 4:3-9. Alué Balaámika sujkurúgame nile. 'Yégime nile ralámuli napu'lige Moisesi nulechi alué ralámuli israelita. E'nesi Números 22-24.

* **1:13** Ralámulika aní: «Napu'lige paka ilisá so'pilí wajségame, bilé tábiri ruwime kará. Tabilé 'la bamíbalí ruwime kará.»

Aránika Enoko bi'chela† nile. Alué Enoko ruwile alarigá ikimeo alué cha nokame ralámuli a'kinana rawé. Regá anile alué rió: «'We 'la buigá mochiwa, 'ma sebámili júkuru alué Wa'lula Onorúgame we'ká mili santo ánjeli 'yuga,

15 'lige gustisia olámala suwábaga ralámuli, 'lige aminami alué gastigo 'yámala alué napu ekí tabilé 'nátame ju Onorúgame na'tálila. Alué ralámulika asíriga we'ká e'karú nokogá e'yéname júkuru tabilé Onorúgame nulalila 'nátaga. 'Lige aminami asíriga tabilé 'la ra'íchali ra'íchame júkuru Onorúgame olagá.»

16 Alué ralámulika 'we cha anigá nokame ju sairúgame neraga ra'íchame ju Onorúgame olagá. Pe alué chátiri 'nátalicho 'nátaga e'yéname ju pe a'bopi 'nátaga. 'Lige asíriga najtékame korigá e'yéname ju a'bopi. 'Lige aminami asíriga 'la semáriga ra'íchame ju uché jaré ralámuli olagá napu'lige gu'írilime najkigá.

Jena ruwimela Jura ruwíligo uché pe'kabi rej-choli

17 'Emi Onorúgame oyérame napu ne 'we galegá eté, na'táwaguru alué ra'íchali napu ra'íchilige alué makué oká rió napu Wa'lula Esukristo 'yuga e'yénilige.

18 Regá anime: «A'lige rawé napu'lige 'ma amulí suwíbachi gawí, asíriga we'ká ralámuli mochímala

† 1:14 Alué Enoko o'nola, Jareri anilime nile. Enoko ochila ka, Majalaleli anilime nile. Enoko umúlila ka, Kainani anilime nile. Enoko ególila ka, Enosi anilime nile. Enoko geyóchila ka, Seti anilime nile. Enoko bi'chela ka, Arani anilime nile. Alué Arani anilime rió nile 'ya bajchá ajtígame ta'wesi 'cho rió i'tégichi.

Onorúgame gawélime, asíriga chátiri ra'íchali ra'ichámala Onorúgame olagá. Alué ralámulika pe napu nóchame ju a'boi, pe aluecho oyéramala. Alué ralámulika tabilé na'támala Onorúgame 'yuga.»

¹⁹ Alué ra'íchali napu ruwílige alué ralámuli, jipe 'ma 'la bijchiá ma'chínaguru. Ye cha nokame rioka we'ká e'karúgame 'nátame ju napurigá 'emi tabilé bi'lepi 'nátali 'nátaga mochímala. Alué rioka pecha Onorúgame Alawala alawégame júkó, alueka ju pe napurigá bilé ajágame, tabilé 'nátame Onorúgame 'yuga.

²⁰ 'Emi ne amígola, 'la nakúrilime júkuru a'bopi níriga napurigá 'emi 'we 'la e'wémala alué Onorúgame nila ra'íchali. Tániwa Onorúgame napurigá bo'né alawala gu'írimala ramué Onorúgame 'yuga ra'ichálichi.

²¹ 'La 'we 'la niraga járiwa 'la gu'iriga uché jaré ralámuli, 'la ganíliga e'yéniwa uché jaré 'yuga a'chigóriga napurigá galeme ju Onorúgame ramué. Uché siné sebámala alué Wa'lula Esukristo ramué na'temaka. Asíriga 'la buigá mochiwa a'lige rawé. Alué 'símili júkuru ramué a'walí 'ya napurigá ramué alué a'walite 'la nabí ejperélawa rewagachi.

²² Jaré ralámuli a'nagú 'nátame ju, bilena tabilé 'la niraga, bilena 'we 'la niraga, pecha machime ka ye Onorúgame ra'ichálila. Siné rawé na'tamaréko abe. 'We 'la na'temápua alué ralámuli.

²³ Jaré mochí asíriga cha nokame ralámuli. 'Liko bilé rejcholi 'yásiga 'la júleké alué cha nokame ralámuli napurigá ku 'la o'wé na'támala. Jípesíko 'la 'nátaga nokísiwagó napurigá tabilé resí íkimela 'emi. Alué ralámulika 'we cha nokame ju. Tabilé galétékuru napurigá nokame ju alué ralámuli,

alueka pe sairúgame neraga kame Onorúgame 'yuga.

Jena ruwimela Jura ruwíligo 'we 'la ra'sálagá járilime ko nabí

²⁴ Pe Onorúgamecho ju napurigá 'emi repúmala napurigá tabilé se'nú bowé cha'pimela 'emi. Pe aluecho ju napurigá nejkúrimala napurigá 'la a'bé o'wemi neraga jawa napu ajtí Onorúgame. Ramueka 'we cha nokogá e'yéname nírikuru kákobá, Onorúgameka abirigáchigo 'la e'kale ko. 'We 'la ra'sálagá jáwaguru o'wemi napu Onorúgame ajtí, Onorúgameka 'la semáriga kame.

²⁵ Bi'lepi Onorúgame ju. Napu'lige Onorúgame sébale jena wijchimoba bilé rió neraga Esukristo rewega, alué 'sílekuru ramué buyana alé resítirichi. Alueka wa'lú a'walí nígame kame napurigá aminabi nokísiwa tabilé guwana rusuka. Alué Onorúgame Alawala gite a'lá sébali o'toboa ramué napu ajtí Onorúgame re'pá rewagachi. Suwábaga ralámuli 'we 'la niraga etewa Onorúgame. Asíriga a'wágame ju. Alué júkuru bi'neli neyúriga Wa'lula. Alarigá nile 'ya napu ta'chó i'tégichi ye gawí. Abalarigá júkuru jipe, alarigá nímili júkuru nabí.

Pe ekí kápá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

Onorúgame nila ra'íchali
New Testament in Tarahumara, Western
(MX:tac:Tarahumara, Western)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555